

Győr lábnyoma

ZöldMáté.hu, 2010. augusztus 7.

Szerző: Molnár Dániel

Nemrégiben olvastam a [Zöldtéren](#), hogy készül Győr város ökológia lábnyom kutatása. A kutatók még nem publikálták az eredményeket, így arról kérdeztük őket, hogy miként is készül egy ilyen kutatás. Interjúnk a Kautz Gyula Közgazdasági Szakkolégium képviselőjével, Bodor Brigittával, aki maga is részt vesz a kutatásban.

- **Miből áll össze az ökológiai lábnyom?**

- Az ökológiai lábnyom azt mutatja meg, hogy az emberek egy csoportja (adott esetben egy város lakói) a Föld erőforrásaiból mekkora részt használnak fel fogyasztásukkal. Ez a fogyasztás természetesen nemcsak az élelmiszerekre terjed ki, hanem a vizsgálat során feltérképezésre kerülnek az energia-, víz-, anyagfogyasztásra, hulladékfelhalmozásra és közlekedésre vonatkozó adatok is. A számítás nehézségét jelenti, hogy ezeket nem elegendő összegyűjteni, hanem egy adott mértékegységre, ún. globális hektárra kell átszámítani, ezáltal válik ugyanis összesíthetővé, hogy ténylegesen mekkora terület foglalunk el életvitelünkkel.

- **A honlapotokon láttam (<http://www.gyorlabnyom.blogspot.com/>), hogy nagyon sok résztvevője van a kutatásnak, de ki volt a kezdeményezője ennek a footprint kutatásnak?**

- A kutatást egy győri környezetvédő szervezet, az Innovációval a Fenntartható Fejlődésért Egyesület (www.iffegyesulet.hu) végzi, velük a CG & Partners Kutató és Tanácsadó Kft. (www.cgpartners.hu) ügyvezetőjén, dr. Szigeti Cecélián keresztül kerültünk kapcsolatba, ő tartotta/tartja ugyanis a Szakkollégiumunkban (www.kautz.hu) indított ökológiai lábnyom számítási kurzusunkat.

- **Mi a szerepe az egyes résztvevőknek?**

- A viszonylag sok szereplő az adatgyűjtés volumene miatt szükséges, hiszen rengeteg adatot kell mind begyűjteni, mind pedig feldolgozni a végeredményhez jutásig. Nagyon sok segítséget kapunk a Központi Statisztikai Hivatal győri képviselőjétől, Kása Katalintól, viszont több helyen találkozunk olyan adatokkal, melyeket nem tartanak nyilván semmilyen statisztikák, így ezeket nekünk kell felmérnünk.

- **Közgazdasági Szakkollégiumként, hogy kerültök a képbe?**

- Az egyetemi oktatás során minden közgazdász hallgató kisebb vagy nagyobb mértékben kapcsolatba került az ökológiai lábnyommal a Környezet-gazdaságtan tantárgy keretei között, mi azonban a vállalati környezet-elemző specializációnak köszönhetően - mely nemrég indult a gazdálkodási és menedzsment szakon - ennél bővebb ismeretekkel találkozhattunk. Az egyetemi kurzusok szintje eddig érte, csak hogy szakkollégistaként érdeklődésünknek megfelelően további kurzusok felvételére is lehetőségünk van. Programigazgatóknak, Farkas Péternek köszönhetően 2010 januárjában ökológiai lábnyom számítási kurzus indult nálunk, mely országos szinten is egyedülálló

kezdeményezésnek tekinthető. Ezen kurzus keretein belül számoltuk ki az Országos Pénzügyi Esettanulmányi Verseny (www.opev.hu) ökológiai lábnyomát, melyről bővebb információ blogunkban olvasható a www.gyorlabnyom.blogspot.com címen.

- **Tudomásom szerint elég bonyolult egy ilyen modellt elkészíteni, milyen meglévő kutatási módszertant használtok?**
- Az Országos Pénzügyi Esettanulmányi Verseny ökológiai lábnyom számítása során már használtunk a Global Footprint Network korlátozott "Academic licence"-t. Egy meglévő adatbázis segített minket abban, hogy az általunk összegyűjtött adatokat természetesen apró részekre bontás után átkonvertálhassuk a földhasználati mátrix különböző elemeire.
- **Van-e olyan része a módszertannak, amit kifejezetten ehhez a kutatáshoz kellett kiötlölni?**
- Ha külön módszertannak számít, hogy a hiányzó adatokat is számoljuk akkor igen. Például ahhoz, hogy a megyei szinten vagy regionálisan rendelkezésre álló adatokat Győrrre vonatkoztassuk, bizonyos korrekciókat kell tennünk. A győri népesség esetében kiszámítottuk az adófizetőket, a hozzájuk tartozó eltartottakat, valamint a nyugdíjasokat. Az adófizetők SZJA-alap mutatóit és az átlagos nyugdíjak nagyságát összevetettük a régiós értékekkel, és a különbséget kiszámítottuk. A különbségek felhasználásával az aktív és a nyugdíjas személyek jövedelmére becsültünk értékeket. A háztartásstatisztikai adatok közül felhasználtuk az aktív háztartásfővel rendelkező háztartások és a nyugdíjas háztartások adatait. E két csoport fogyasztási szerkezete eltér, ezért nem lehetett egyetlen szorzószámot felhasználni a kiadások becslésénél. A becsült jövedelmi adatok és a fogyasztási szerkezet felhasználásával Győr városra becsültünk egy főre jutó kiadási adatokat a nyugdíjas és az aktív háztartásokra. Ezeket az értékeket a népesség megoszlásával visszasúlyoztuk város összesen szintre.
- **Milyen szakaszokból áll egy ilyen kutatás és az indulástól az eredmények publikálásáig mennyi időt vesz igénybe?**
- Az első és egyik legfontosabb lépés a támogatók megkeresése, hiszen vannak olyan felmerülő költségek, melyeket nem tudnánk önállóan finanszírozni. Nagy segítség volt Győr Város Önkormányzatától az az összeg, melyet az eredmények részletes publikálásához szükséges licence megszerzésére tudunk fordítani, enélkül tényleg csak egy számot tudnánk végeredményül adni anélkül, hogy ezeket a konkrét számítás segítségével bizonyítanánk. A licenc megszerzése érdekében az Innovációval a Fenntartható Fejlődésért Egyesület csatlakozott a Global Footprint Network nevű szervezethez. A Győr 2000 Közalapítvány vezetője, prof. Lentner Csaba volt az első támogatónk és az Alapítvány anyagi támogatásával kezdhettük el a munkát. A szakmai tanácsadásban a CG & Partners Kutató és Tanácsadó Kft. nyújt segítséget, a kutatás sajtókommunikációját pedig a szintén győri Goodwill PR és Kommunikációs Ügynökség biztosítja.
A kutatás leghosszabb része tehát az adatgyűjtés, mely már februárban megkezdődött. Mi, a Kautz Gyula Közgazdász Szakkollégium tagjai elsősorban ebből vesszük ki a részünket, ezt követi az adatok feldolgozása és maga a számítás. Természetesen az eredmények publikációjában, a kiadvány elkészítésében is részt fogunk venni, ez azonban csak az őszre várható.

- **Mik a tapasztalataitok a tágabb érintettek körében? Van-e olyan akadály, amin mondjuk az adatgyűjtés kapcsán nehezen juttok át?**

- Az adatgyűjtésben elsősorban a KSH-tól kapunk segítséget, valamint a Széchenyi István Egyetem rektora is támogat minket az egyetemi adatok biztosításával. Erre azért van szükség, hogy Győr ökolábnymán belül külön tudjuk vizsgálni, hogy ehhez mennyivel járul hozzá az egyetem. Nehézséget jelent például az anyag- és papírfelhasználás, erre ugyanis nincsenek külön statisztikák, és a szervezetek sem készítenek róluk nyilvántartásokat. Összegyűjtésük számukra is időigényes lenne, így ebben kevés helyen tapasztalunk együttműködést, bár a szándék sok helyen megvan. A már sokat említett házikedvencek általi fogyasztás is hiányzik, ezt a kisállatkereskedések, állateledelboltok megkeresésével próbáljuk felmérni. A vasúti közlekedés is egy sarkalatos pontja a kutatásnak, hogy ezt hogyan számoljuk bele Győr ökolábnymába, hiszen főleg átmenő forgalmat jelent, viszont ugyanúgy szennyezi Győr levegőjét. És még jó néhány ehhez hasonló problémával szembesülünk, melyeket igyekszünk a lehető legpontosabban kiküszöbölni.

Nagy segítséget jelent, hogy az önkormányzati fenntartású intézmények (iskolák, óvodák, szociális intézmények) adatait egy központ gyűjti és ezeket összesítve megkaptuk az Önkormányzattól. A Győr-Moson-Sopron megyei Közgyűlés elnökének, dr. Szakács Imrének a segítségével gyorsan hozzájutottunk a Petz Aladár Megyei Oktató Kórház adataihoz. A Városi és Megyei Rendőrkapitányság, az Evangélikus egyház, a Városi és Megyei Bíróság győri szervezetei kitöltötték kérdőívünket, viszont várjuk még az adatokat a következő szervezetektől: Katolikus egyház, Izraelita hitközösség, MÁK, VPOP, ÁNTSZ, Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság Nyugat-dunántúli Regionális Felügyelősége, Földhivatal, Nyugat-dunántúli Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság. Segítőkésségükkel támogatták az adatgyűjtés megvalósulását: Győri Kommunális Szolgáltató Kht., GYÖRHŐ Kft., E.ON Hungária, MAV-Start Zrt., Kisalföld Volán Zrt., Győri Körzeti Földhivatal és Győri Megyei Földhivatal.

- **Mire lehet használni a kutatás eredményeit? Láttok-e esetleg már most olyan területet, ahol értelmes intézkedéseket hozhatna mondjuk az Önkormányzat a footprint csökkentése érdekében?**

- A részletes eredmények alapján pontos beavatkozási tervet lehet készíteni Győr ökológiai lábnyomának csökkentésére. Azt is láthatja a Város vezetése, hogy hol vannak azok a pontok, ahol jobb helyzetben vagyunk, mint az országos átlag és hol vannak a jelentősebb problémák. Reméljük, hogy a számításunkat fel fogják használni a városstratégia kialakításához.

- **Meg lehet tudni, hogy mennyibe kerül egy ilyen kutatás és milyen költségekkel kell számolni?**

- Ha az időráfordításunkat valamelyik diákmunka szövetkezeten keresztül órabérben elszámolnánk, akkor nagyon sokba:) És ez nemcsak ránk, hanem a többi résztvevő szervezetre is vonatkozik, hiszen mindannyiunknak rengeteg munkája van benne a kutatásban. A támogatás, amit kapunk, ahogy korábban is említettük, a licenc megvásárlásához szükséges, és már ez is több százezer forint.

- **Tervezték-e hosszútávra a kutatással, tehát visszatérő kutatás lesz-e? Esetleg pár év múlva megisméltitek a kutatást?**

- Mivel a számításnak pont az a lényege, hogy egyrészt népszerűsítsük az ökológiai lábnyomot, másrészt pedig az általunk javasolt intézkedések segítségével csökkentsük Győr ökológiai lábnyomát, így szükségesnek tartjuk pár év múlva ismét elvégezni a kutatást, hogy mérni tudjuk a változtatások eredményességét.
- **Mentek-e tovább esetleg a megye többi településére és összejöhet-e egy megyei footprint?**
- Az Egyesület természetesen folytatja más települések megkeresésével és reméljük, hogy a szakkollégiumban is lesz érdeklődés a munka folytatására például az új tagok bevonásával. Győr-Moson-Sopron megye ökolábnyomának kiszámítását nem tervezzük, de ha valaki erőt érez magában hozzá, szívesen segítünk benne. Ha elkészült a kiadványunk, és meglesz a kezdeti segítség, talán lesznek páran, akik vállalkoznak majd erre a feladatra. Ha nem is megye, de egy város, egy intézmény vagy akár a saját családjuk ökolábnyomának kiszámolására. Sok sikert és főleg kitartást kívánunk hozzá☺

<http://www.zoldmate.hu/2010/08/07/gyor-labnyoma/>